

حمید ضرابی

(مدیر مسئول و سردبیر)

info@ashian.ca

داکتر اسدالله شعور، پژوهشگری مردم دوست

نگردند، دیر یا زود از صفحه‌ی خاطرها محو خواهند گشت و این به معنای محو تاریخ و مظاهر و جلوه‌های گوناگون فرهنگ و ادب عامه‌ی مان خواهد بود.

از این رو برگ برگ نبشته‌های داکتر شعور امروز به گنجینه‌ای می‌ماند که می‌توان با مراجعه‌ی بدان با فرهنگ عامه و ریشه‌های فرهنگی خود ارتباط ذهنی و عاطفی برقرار کرد و سرانجام خویشتن خویش را بازیافت.

نکته‌ی دیگر اینکه در این مقطع خاص زمانی که مدت‌هاست کارهای پژوهشی در زمینه‌ی ادبیات شفاهی و فرهنگ عامیانه در کشور ما یا صورت نمی‌گیرد و یا بسیار اندک است و پراکنده؛ پرداختن به این سنخ از مقوله‌های تحقیقی کاری است بس ضروری و حیاتی. آقای داکتر اسدالله شعور از معدود فولکلورشناسان کشور هستند که با چند دهه‌کار مداوم در زمینه‌ی ثبت، گردآوری و تالیف آثار گرانسنگ هنوز هم برخلاف بسیاری از پژوهشگران معاصر که گوشه‌ی عزت‌گزیده‌اند و دست به قلم نمی‌زنند، با شور و شغف و با جدیت و پشتکار، پیوسته می‌نویسند و سرگرم تحقیق و جمع‌آوری اسناد و مدارک تحقیقی می‌باشند. گاه تحقیقات تازه دارند و گاه نیز بر اساس مواد تحقیقاتی که از قبل در دست داشته‌اند، دست به آفرینش می‌زنند و هیچگاه مشکلات خاص زندگی در غربت نیز نتوانسته است، مانع تلاش‌های خستگی‌ناپذیر علمی و پژوهشی ایشان در زمینه‌ی فرهنگ و ادب عامه گردد.

لازم است در اینجا به نکته‌ای دیگر نیز در مورد شیوه و اسلوب کار آقای شعور اشاره کنم و آن وسواس علمی و دقت نظری است که ایشان در تهیه‌ی مطالب دارند. چنان که در مقاله‌هایی که ایشان برای آشیان می‌نویسند، گاه به قدری وسواس به خرج می‌دهند که برای کشف صحت و سقم موضوعی یا جمع‌آوری معلومات ضروری با ده‌ها نفر از اهل فن و خبرگان در کشورهای مختلف تماس می‌گیرند.

در پایان این نوشتار ضمن این که پنجاه و پنجمین زادروز تولد داکتر اسدالله شعور را خدمت ایشان و جامعه‌ی فرهنگی افغانستان تبریک عرض می‌کنم، طول عمر باسعادت و نیز کامیابی‌های بیش از بیش ایشان را در راستای خدمت به فرهنگ و ادب کشور، از خداوند متعال مسئلت می‌نمایم.

آشیان تان همیشه سر سبز و آباد باد!

در ماه گذشته، در شهر تورنتو شاهد برپایی مراسمی با شکوه بودیم که به مناسبت پنجاه و پنجمین زادروز پژوهشگر و فولکلورشناس فرزانه، آقای داکتر اسدالله شعور، به اهتمام مجمع فرهنگی افغانهای مقیم کانادا، منعقد گردید. گو این که این همایش، بزرگداشتی بود از کارنامه‌های پژوهشی و فرهنگی آقای داکتر شعور؛ اما عنوان نقد و بررسی کارکردهای فرهنگی وی را نیز برجبین داشت که از نظر من اهمیتی مضاعف بدان بخشیده بود. چه اگر نویسنده‌ای فراخ‌دلانه حاضر می‌شود کارهای چندین دهه‌ی او به نقد کشیده شود و مورد حلاجی قرار گیرد، از یک سو تواضع منش و از سوی دیگر اعتماد به نفس بسیار او را نشان می‌دهد.

من از نزدیک با داکتر اسدالله شعور اندکی پس از آغاز به کار آشیان، آشنا شدم. این آشنایی از روزی آغاز شد که ایشان همچون صاحب‌دلی مهربان و علاقمند به فرهنگ، دست‌اندر کاران آشیان را فشرده و به هیئت تحریریه‌ی آشیان پیوستند. از آنگاه تا کنون، بنیان این علقه‌ی صمیمانه هر روز مستحکم‌تر گردیده و آشیان این افتخار را داشته است که در هر شماره مطلبی ارزشمند و مفید را از ایشان منتشر نماید. من نیز شخصا هر روز به اهمیت و بزرگی کارهای ایشان واقف‌تر شده‌ام.

اما پس از این تمهید کوتاه باید گفت که در این مقال به تفصیل از ویژگی‌های آثار جناب آقای شعور سخن گفتن امری محال است. نه تعدد آثار ایشان به من این مجال را می‌دهد و نه ویژگی‌های فراوان و منحصر به فردی که در این آثار است. از همین رو من به ذکر چند نکته‌ی مهم که برداشت شخصی من است بسنده می‌کنم؛ صرف با این دل خوشی که ادای دینی نسبت به خدمات برجسته‌ی این پژوهشگر مردم‌دوست کرده‌باشم.

نوشته‌های داکتر شعور بی‌گمان هم خود ماندگار اند و هم این نوشته‌ها با مکتوب نمودن قصه‌ها و افسانه‌ها، دوبیتی‌ها و تک‌بیتی‌ها، ترانه‌ها و تصنیف‌ها، امثال و حکم، مثل‌ها و چیستان‌ها، آداب و رسوم و آیین‌های مذهبی و ملی‌گوشه و کنار کشور مان، در واقع به جلوه‌های گوناگون فرهنگ عامه‌ی مان نیز صبغه‌ی جاودانگی بخشوده‌اند. چه اگر روایت‌های منظوم و منثور فرهنگ و ادب عامه و نیز آیین‌ها و رسم و رواج‌های عامیانه‌ی مردم ما که هر یک ریشه در هزاره‌ها دارند و از زبان به زبان و از نسلی به نسل دیگر منتقل گردیده‌اند، ثبت و محفوظ -